

Okresné kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
36. ročník, školský rok 2007/2008

Písomný test pre kategóriu E – ZŠ (9. ročník)
Monotematická a teoretická časť – úlohy

Meno a priezvisko: .....
Škola a trieda: .....
Počet bodov: .....

---

1. *Pomenuj horninu, ktorá prevažne tvorí:
  - a) oceánsku zemskú kôru: .....
  - b) kontinentálnu zemskú kôru: .....

2. *a) V súčasnosti je všeobecne prijímaná teória pohybu litosferických dosiek. Za jej autora považujeme nemeckého meteorológa a geofyzika Alfreda W..... . Podľa tejto teórie pred 200 miliónmi rokov existoval jeden spoločný obrovský prakontinent, ktorý nazývame P..... . Ten sa počas desiatok miliónov rokov rozpadol na dve časti: L..... a G..... . Z nich vznikli kontinenty v takej podobe, ako ich dnes poznáme.
  - b) Roztried' nasledujúce kontinenty do dvoch skupín podľa toho, z ktorej časti praveviny vznikli:

Afrika, Eurázia, Severná Amerika, Južná Amerika

z L..... vznikli: .....
  - z G..... vznikli: .....

3. 2. 2. 2222 na planéte Zem tajne pristali mimozemšťania. Rozhodli sa, že našu planétu najprv poriadne preskúmajú, a tak vyslali tri sondy na rôzne miesta zemského povrchu. Sonda Alfa sa presunula na 10° severnej šírky, sonda Beta na rovnobežku 60° severnej šírky a sonda Omega na 30° južnej šírky.
  - a) Prvou úlohou všetkých troch sond bolo za pomoci vyspelej techniky prevrtať sa do stredu Zeme a zistiť tak jej polomer. Všetky tri sondy začali kopať z miesta s rovnakou nadmorskou výškou. Kopali rovnakou rýchlosťou. Ktorá z nich sa dostala do stredu Zeme ako prvá? .....
  - b) A ktorá ako posledná? .....
  - c) Z ktorého miesta pevniny zemského povrchu by sa za rovnakých podmienok do stredu Zeme prekopali v najkratšom čase? .....
  - d) Druhá úloha znela obletieť Zem dookola po príslušnej rovnobežke vo výške 2000 metrov nad zemským povrchom. Všetky tri sondy leteli rovnakou rýchlosťou. Ktorej z nich trvalo obletenie Zeme najdlhšie? .....
  - e) Ktorá sonda sa dostala na miesto svojho štartu ako prvá? .....
  - f) Sondy niekoľko týždňov po sebe zaznamenávali prúdenie vzduchu na svojom stanovišti. Potom nahlásili materskej lodi prevládajúci smer vetra. Sonda Alfa hlásila prevládajúci smer vetra z(o) .....
  - g) Sonda Beta hlásila smer vetra z(o) .....
  - h) Sonda Omega hlásila smer vetra z(o).....
  - i) Splnenie uvedených úloh trvalo presne štyri pozemské týždne. Po ich uplynutí sondy dostali rozkaz doplniť zásoby solárnej energie. Ktorá zo sond mala počas celého dňa slnečné batérie najdlhšie vystavené dennému svetlu? .....

- j) Ktorá najkratšie? .....
- k) Koľko dní by sondy museli čakať, aby mohli počas dňa dopĺňať energiu rovnaký čas, za predpokladu, že ich stanoviská boli na tom istom poludníku? .....
4. V osemsmierovke vyhľadaj názvy svetových veľkomiest. Po vyčiarknutí ich názvov ti zostane niekoľko písmen, ktoré tvoria názov ďalšieho veľkomesta. Je to .....
Nájdeme ho v krajine .....

K	T	O	K	I	O
Á	S	S	L	A	K
H	O	A	A	P	I
I	A	K	G	U	X
R	L	A	O	O	E
A	V	K	S	O	M

Nájdene veľkomestá:

.....

.....

.....

5. Dopln „áno“ alebo „nie“ do nasledujúcej tabuľky podľa toho, či súhlasíš s tromi uvedenými tvrdeniami.

	India	Irán	Mexiko
Prevláda rímsko-katolícke vierovyznanie.			
Prevláda biela rasa.			
Je to ropná krajina.			

6. Z nasledujúcich „rozsypaných“ písmen zostav pojmy cudzieho pôvodu, ktoré sa udomácnili v našej geografickej terminológii.

z, a, y, r, d, r, i, a, t, l, e, r, a, a, s, g, i, U, c, N, a, m, o, n, l, S, b, i, á, t, u, a, N, a, n, i, b, á

- a) pôrodnosť: .....
- b) štvrte chudobných: .....
- c) čierna rasa: .....
- d) sústredovanie obyvateľstva v mestách: .....

7. Zostav správne dvojice: mesto – funkcia mesta.

A. Svätý Jur	1. dopravná funkcia
B. Dubnica nad Váhom	2. obytná funkcia
C. Trnava	3. polyfunkčné mesto
D. Čierna nad Tisou	4. priemyselná funkcia
E. Rajecké Teplice	5. kúpeľná funkcia

Správne dvojice: A - ....., B - ....., C - ....., D - ....., E - .....

8. V roku 2007 pristúpili do Európskej únie dve krajiny: ..... a .....

Autor: Mgr. Gabriela Nováková

Recenzenti: doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc., RNDr. Hilda Kramáreková

Vydal: Iuventa 2008